

Bai eskusibotasunari, bai osasun eskubideei

Iruñeko eta Gasteizko Gobernuek behin eta berriro erakutsi dute osasun sistema publikoa eraisteko eta osasun negozio pribatuen interesak bultzatzeko apustua egin dutela. Oraingoan, Nafarroaren kasuan, sistema publikoan medikuntzaren eskusibotasuna kentzea negoziatzen, eta Euskal Autonomia Erkidegoan ez izateari eustearen alde eginez.

Medikuntzaren praktika pribatuari borondatez uko egiten dioten medikuek osagarri ekonomiko bat kobratzen dute hileru, erkidegoaren arabera. Ipar Euskal Herrian, sare publikoko ospitaleetako medikuek debekatuta dute euren interes propioak edo besteren kontura euren independentzia arriskuan jar dezakeen interesik izatea, bereziki kontsulta partikular bat izatea; ez dago baimenduta mediku sozietate pribatu batean aritzea, eta funtzionarioen antzeko lan baldintzak ditu.

Eskusibotasuna kentzeko edo Euskal Autonomia Erkidegoan ez izateko eskaera izaera ekonomikoko medikuen erreklamazio korporatiboa da, eta ospitaleko medikuen gutxiengoari eta sistema publikoko giza baliabideak eta baliabide materialak parasitatzen dituzten aseguru etxe, klinika eta bestelako osasun negozio pribatuei laguntzen die. Neurri hori bultzatzen duen Sindikatu Medikoa ez da inoiz agertu UPNk eta PSNk Nafarroako osasunean egindako murrizketen aurka. Beraz, argi uzten dute euren irabaziaren aldeko apustua egin dutela, ez osasun arloko inbertsioa handitzearen aldekoa.

Osasun negozio pribatuek jarduera parasitarioak dira, eta, azken batean, Osasun Sistema Publikoa (OSP) hondatzen dute, kostuak eta itxaron zerrendak handitzen dituzte, OSPn jarduera nahita murrizten delako. Azken finean, arretaren kalitatea okertzen da, aseguru bat ordaintzen edo faktura handiagoari aurre egiten ahal dioten herritarrak osasun pribatura bideratzeko.

Osasun zerbitzu publikoen degradazioa etengabea izan da azken urteotan bi erkidegoetan: %50 inguruko bitartekotasun tasak, langileen erosteko ahalmena etengabe galtzea (%16 inguru), profesionalek sektore pribatutik nahiz atzerritik ihes egitea, inbertsio eza eta abar.

Ezin dugu ahaztu horrek guztiak zerbitzu publiko funtsezkoen pribatizazioan eragiten duela, hala nola osasungintzan. Azken urteotan pribatizazioen lekuko izan gara Osakidetza eta Osasunbideko hainbat zerbitzuetan, hala nola garbiketan, sukaldeetan, anbulantzietan eta abarretan. Azken hori bereziki larria da klasearen eta generoaren ikuspegitik, pribatizatzen diren zerbitzuak prekarioenak eta feminizatuenak baitira.

Euskal Herriko Eskubide Sozialen Gutunak zerbitzu publikoen eta kalitatekoen aldeko apustua egiten du, azken urteotan mobilizazio guztietan aldarrikatu duen bezala, azkena 2022ko azaroaren 19an. Hala, osasun publikoan eragin negatiboa duten neurrien aurka dago, eta osasun pribatua sustatzen du. Zerbitzu publikoak pixkanaka eraistek herritarrak eta, bereziki, egoera ahulenean dauden sektoreak pobretzen ditu, eta zerbitzu publiko indartuek eta kalitatekoek, berriz, guztiontzako bizi baldintza hobek ahalbidetzen dituzte.

Euskal Herriko Eskubide Sozialen Gutunak zerbitzu publikoen eta kalitatezkoen aldeko apustua egiten du, azken urteotan mobilizazio banatan aldarrikatu duen bezala, azkena 2022ko azaroaren 19an. Hala, osasun publikoan eragin negatiboa duten neurrien aurka dago. Zerbitzu publikoak pixkanaka eraisteak herritarrak eta, bereziki, egoera ahulenean dauden sektoreak pobretzen ditu, eta zerbitzu publiko indartsuek eta kalitatekoek, berriz, guztiontzako bizi baldintza hobekak ahalbidetzen dituzte.

Horregatik guztiagatik, praktika medikoko eskusibotasunari eustea edo, hala badagokio, berreskuratzea eskatzen dugu, zerbitzu publikoen kalitatearen eta hobekuntzaren aldeko konpromisotik abiatuta. Gaitzearen aurkako ekimena, ezberdintasunak sortzen dituen sistema ekonomiko harrapari horren aldekoen arteko jarduketa neoliberal gisa ulertzen dugu, herritar gehienek eskubideen mespretxuaren kontura gutxi batzuen onura bilatzen duena. Enpresarien estrategia pribatizatzaileek inguratutako eta EAeko eta Nafarroako osasun zerbitzuen kudeatzaileen utzikeriagatik hondatutako osasun sistema publikoaren aldeko mobilizazioak bultzatu eta babesteko deia egiten dugu, eta bi Gobernuen jarrera eta estrategien aldaketa bultzatzeko eskatzen diegu dagokien parlamentuei.

